

Stoszowice, 09 stycznia 2025 r.

RR.6220.2.30.2021

DECYZJA

o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 80 ust. 1 i ust. 2, art. 85 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), § 3 ust. 1 pkt 54 lit b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 04 stycznia 2021 r. złożonego przez Green Capital S.A. ul. Słowackiego 59, 87-700 Aleksandrów Kujawski, dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”, Wójt Gminy Stoszowice

orzeka

o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”.

UZASADNIENIE

Na podstawie wniosku z dnia 04 stycznia 2021 r. (data wpływu do Urzędu Gminy w Stoszowicach – 18 stycznia 2021 r.), Green Capital S.A. ul. Słowackiego 59, 87-700 Aleksandrów Kujawski wystąpiła o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną

infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice". Do przedmiotowego wniosku załączono: m.in. kartę informacyjną przedsięwzięcia, mapy obejmujące przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie wraz z oznaczeniem obszaru, na który będzie oddziaływać.

Jak wynika z treści przedmiotowego wniosku, przedsięwzięcie tworzą dwie części: pierwsza na działkach nr 35, 37, 44/2 obręb Grodziszczce o powierzchni ok. 48 ha oraz druga oddalona na południowy wschód o około 1 km na działce 26 obręb Rudnica o powierzchni ok. 11 ha. Obie części będą posiadały połączenie technologiczne w formie zmiennej linii kablowej średniego napięcia. Która będzie przebiegała w pasie drogowym lub częściowo przez pola uprawne.

Odrębnego wskazania wymaga, iż na terenie planowanego przedsięwzięcia nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie danych zawartych w karcie informacyjnej, Wójt Gminy Stoszowice zakwalifikował planowane przedsięwzięcie do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) tj. zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a. Zatem przedsięwzięcie zostało zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W dniu 22 stycznia 2021 r. Wójt Gminy Stoszowice zawiadomieniem - obwieszczeniem o wszczęciu postępowania znak RR.6220.2.2021 powiadomił strony o wszczęciu postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”. Ponieważ liczba stron postępowania przekraczała 10, zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zwaną dalej *ustawą*) zawiadomienia dokonano obwieszczeniem, poprzez jego publikację.

W przedmiotowej sprawie nikt nie zgłosił jakichkolwiek uwag, ani też nikt nie skorzystał z uprawnienia w zakresie możliwości zapoznania się z dokumentami.

Zgodnie z art. 64 powoływanej ustawy, Wójt Gminy Stoszowice w dniu 25 stycznia 2021 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich oraz do Państwowego Gospodarstwa Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni

w Nysie o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ewentualnego określenia zakresu raportu dla przedsięwzięcia objętego przedmiotem postępowania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich, postanowieniem znak ZNS.9022.5.06.2021 z dnia 10 lutego 2021 r., stwierdził, że należy sporządzić raport o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice” w zakresie określonym w art. 66 ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu inwestycji na ludzi i analizę możliwych konfliktów społecznych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Nysie w opinii znak WR.ZZŚ.4.435.21.2021.JP z dnia 25 marca 2021 r. uznało, iż dla przedsięwzięcia nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu z uwagi na wezwanie inwestora do pisemnych wyjaśnień do Kip pismem znak WOOŚ.4220.58.2021.AW.1 z dnia 10 lutego 2021 r. wyznaczył nowy termin rozpatrzenia sprawy do dnia 15 kwietnia 2021 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu kolejnymi pismami znak WOOŚ.4220.58.2021.AW.1 dnia 10 lutego 2021 r., znak WOOŚ.58.2021.AW.4 z dnia 15 kwietnia 2021 r. znak WOOŚ.4220.58.2021.AW.5 z dnia 11 maja 2021 r. oraz znak WOOŚ.58.2021.AW.6 z dnia 14 czerwca 2021 r. informował o braku możliwości z uwagi na oczekiwanie do złożenia stosownych wyjaśnień przez Wnioskodawcę w przedmiotowej sprawie oraz konieczność wnikliwej analizy uzupełnionego materiału dowodowego.

W dniu 01 lipca 2021 r. do tutejszego organu administracji publicznej wpłynęło opracowanie – Inwentaryzacja przyrodnicza terenu inwestycji pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”. Przedmiotu dokument został również przekazany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

W konsekwencji powyższego, w dniu 20 września 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu postanowieniem znak WOOŚ.4220.58.2020.AW.9 wyraził opinię, że dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice” nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Jednocześnie ww. organ

wskazał na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunków, o których mowa w art. 82 ust 1 pkt 1 lit b ustawy.

Mając na względzie warunki wynikające z art. 63 ust. 1 ustawy, po analizie treści karty informacyjnej przedsięwzięcia jak i rodzaju i charakteru planowanej inwestycji oraz jej usytuowania, a także jej wielkości mogącej wpływać na sferę krajobrazu, zważając na możliwe zagrożenia dla środowiska jak też rodzaj i skalę możliwego oddziaływania oraz uwzględniając postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich stwierdzające konieczność sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia, tut. organ administracji publicznej postanowieniem z dnia 09 grudnia 2021 r. znak RR.2.6.2021 nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”* oraz ustalił zakres raportu o oddziaływania na środowisko. Dnia 09 grudnia 2021 r. strony postępowania, poprzez zamieszczenie przez tut. organ obwieszczenia, zostały powiadomione o wydaniu ww. postanowienia.

Dnia 09 grudnia 2021 r. tut. organ wydał również postanowienie znak RR.6220.2.8.2021 o zawieszeniu postępowania do czasu przedłożenia przez inwestora raportu o oddziaływaniu na środowisko powiadamiając strony postępowania w formie obwieszczenia.

Inwestor w dniu 06 czerwca 2022 r. przedłożył raport o oddziaływaniu na środowisko. Tym samym postanowieniem znak RR.6220.2.9.2021 z dnia 13.07.2022 r. tut. organ administracji podjął zawieszone postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice, o czym strony postępowania zostały powiadomione obwieszczeniem z dnia 13 lipca 2022 r.*

Zgodnie z art. 77 ustawy, w dniu 13 lipca 2022 r. organ wystąpił z wnioskiem do: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich oraz do Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Nysie o wydanie opinii odnośnie warunków realizacji przedsięwzięcia. Obwieszczeniem znak RR.6220.2.14.2021 z dnia 25.07.2022 r. Wójt Gminy podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i rozpoczęcia procedury udziału społeczeństwa w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni*

zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice". Do dnia 24 sierpnia 2022 r. wskazanego w obwieszczeniu, nikt nie zgłosił się celem zapoznania z dokumentami sprawy, ani nie zgłosił uwag jak i wniosków.

Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zleni w Nysie w piśmie znak WR.ZZŚ.4.4360.3.2022.JP poinformował, iż w związku z wydaną wcześniej opinią o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia, odstąpił od uzgodnienia warunków jego realizacji.

W dniu 18 sierpnia 2022 r. do urzędu wpłynęło pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich dotyczące wezwania inwestora do uzupełnienia raportu o czym inwestor został poinformowany.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem znak WOOŚ.4221.97.2022.AG.1 z dnia 18 sierpnia 2022 r poinformował organ o nowym terminie rozpatrzenia sprawy do dnia 18 października 2022 r. o czym organ obwieszczeniem z dnia 29.08.2022 r. powiadomił strony postępowania. Dnia 22.08.2022 r. do tutejszego urzędu wpłynęło od inwestora sprostowanie raportu o oddziaływaniu na środowisko wraz ze stosownym oświadczeniem autora raportu o oddziaływaniu na środowisko. Następnie tut. organ otrzymał od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu do wiadomości wezwanie dla inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień do Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W dniu 08 września 2022 r. do Urzędu wpłynęło wyjaśnienie inwestora co do Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich.

Postanowieniem znak ZNS.9022.5.23.2022 z dnia 13 września 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich zaopiniował pozytywnie środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice” pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z zastrzeżeniem, iż:

- w trakcie realizacji przedsięwzięcia, należy zachować wszelkie zalecenia zawarte w Raporcie i suplementach do niego,
- po uruchomieniu instalacji zaleca się wykonanie pomiarów kontrolnych poziomu promieniowania elektromagnetycznego.

Pismem z dnia 17.10.2022 r znak WOŚ.4221.97.AG.3 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ze względu na oczekiwanie do złożenia stosownych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie oraz konieczność wnikliwej analizy uzupełnionego materiału dowodowego wyznaczył nowy termin rozpatrzenia sprawy

do dnia 14 grudnia 2022 r. o czym tutejszy organ obwieszczeniem z dnia 19.10.2022 r. powiadomił strony postępowania.

W dniu 27.10.2022 r. do Urzędu wpłynęło wyjaśnienie inwestora na wezwanie znak WOŚ.4221.97.2022.AG.2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Następnie w dniu 16.12.2022 r. do urzędu wpłynęło uzupełnienie do wyjaśnienia inwestora z dnia 18 października 2022 r. Mając na względzie powyższe postanowieniem znak WOŚ.4221.97.2022.AG.4 z dnia 14 grudnia 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”* i określił następujące warunki:

I. Na etapie realizacji przedsięwzięcia :

1. Prace ziemne związane z realizacją inwestycji, w okresie od 1 marca do 30 września prowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który przed jej wykonaniem dokona oględzin terenu inwestycji pod kątem obecności miejsc lęgów ptaków, a w przypadku potwierdzenia ich występowania – wskaże dopuszczalny termin prowadzenia ww. działań. W pozostałym okresie (od 1 października do końca lutego) ww. nadzór nie jest wymagany.
2. Nie rzadziej niż raz dziennie (w trakcie realizacji inwestycji) kontrolować wykopy oraz inne miejsca mogące stanowić pułapki dla zwierząt: płazów, gadów, małych ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem okresu migracji i rozrodu (tj. od 1 marca do 15 października), a znajdujące się w nich zwierzęta niezwłocznie odławiać i wypuszczać poza obszar inwestycji, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.
3. Panele fotowoltaiczne wyposażyć w powłoki antyrefleksyjne.
4. Zabezpieczyć przed uszkodzeniami drzewa i krzewy znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca robót budowlanych, m.in. poprzez:
 - a) odeskowanie pni drzew do wysokości ok. 2 m od poziomu gruntu (dolna część desek winna opierać się na podłożu). Odeskowanie należy przymocować do pni, w sposób niepowodujący okaleczanie drzewa, a pomiędzy odeskowaniem i powierzchnią pnia drzewa umieścić elastyczny materiał (np. maty słomiane)
 - b) wykonanie w miarę możliwości ręcznie robót ziemnych w obrębie strefy korzeniowej, w przypadku uszkodzenia korzeni należy odciąć ich zniszczoną część ostrym narzędziem i zabezpieczyć środkiem grzybobójczym,
 - c) zabezpieczenie korzeni matami słomianymi lub jutowymi – przy temperaturach przekraczających 20 ° C zwilżonymi wodą, by zapobiec

wysuszeniu korzeni, natomiast przy temperaturach ujemnych maty powinny być suche, by uniknąć przemarzania korzeni,

- d) wykluczenie możliwości lokalizowania ciągów komunikacyjnych i postojów maszyn oraz składowania materiałów budowlanych, ziemi, odpadów stałych lub płynnych mogących zmienić chemizm gleby(np. sole, oleje, paliwo) poza obrębem systemu korzeniowego.
 - 5. Pozostawić pas o szerokości co najmniej 10 m pomiędzy ogrodzeniem farmy a kompleksem leśnym, bez zabudowy panelami i innymi obiektami budowlanymi.
 - 6. Pozostawić wzdłuż rowów melioracyjnych i zakrzywień strefy buforowej o szerokości 5 m, wolne od zabudowy.
 - 7. Ogrodzenie wykonać z siatki o oczkach nie mniejszych niż 10 cm, pomiędzy ogrodzeniem a powierzchnią terenu pozostawić wolną przestrzeń o wysokości 20 cm.
 - 8. Do oświetlenia farmy fotowoltaicznej zastosować lampy o jak najniższym natężeniu światła i o niskiej wartości promieniowania UV z kloszami kierującymi światło na farmę i zapobiegającymi nadmiernemu rozpraszaniu światła. Nie oświetlać terenu elektrowni w porze nocnej w sposób ciągły.
 - 9. Do planowanego wysiewu traw wykorzystać mieszankę traw rodzimego pochodzenia.
- II. Na etapie przedsięwzięcia:
- 1. Koszenie roślinności niskiej prowadzić po 1 września i rozpoczynać od środka farmy i kierować się stopniowo ku jej brzegom.
 - 2. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych należy wyposażyć je w szczelne misy olejowe, mogące pomieścić co najmniej 100% zawartości oleju.

Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu nie stwierdził konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze powyższe Wójt Gminy Stoszewice zakończył postępowanie i zawiadomił strony o powyższym obwieszczeniu z dnia 26.01.2023 r. Strony nie wniosły uwag wobec planowanego przedsięwzięcia. Tym samym na mocy decyzji z dnia 11 kwietnia 2023 r. tutejszy organ administracji publicznej odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha

wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”.

Od przedmiotowej decyzji w ustawowym terminie strona wniosła odwołanie, na skutek którego Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Wałbrzychu decyzją Nr SKO 4131/19/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. uchyliło zaskarżoną decyzję organu I instancji w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Mając na względzie wytyczne zawarte w powołanym wyżej rozstrzygnięciu Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu jak również dotychczas poczynione przez organ administracji publicznej ustalenia faktyczne i towarzyszące temu istotne wątpliwości, pismem z dnia 23 sierpnia 2023 r. Wnioskodawca został wezwany do złożenia pisemnych wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w następującym zakresie:

- 1) uzupełnienie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poprzez:
 - a) przedstawienie i analizę wariantów przedsięwzięcia wraz z określeniem przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko – bowiem jak wynika z art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko raport winien określać przewidywane oddziaływanie na środowisko każdego z analizowanych wariantów, a nadto raport powinien również zawierać porównanie oddziaływań analizowanych wariantów na elementy wskazane w art. 66 ust. 1 pkt 6a ww. ustawy,
 - b) wskazanie jaki wpływ inwestycja wywrze na pobliską miejscowość m.in. w zakresie ruchu turystycznego (dobra materialne) jak i możliwości jej rozwoju w latach kolejnych oraz jak wpłynie na lokalne środowisko kulturowe,
 - c) dokonanie analizy widoku instalacji przy uwzględnieniu różnicy wysokości i nachylenia terenu, która to powinna wykazywać faktyczny zakres oddziaływania inwestycji na krajobraz, a w konsekwencji środowisko;
- 2) czasu (dat) w jakich rzeczywiście prowadzono obserwacje i badania w terenie związane z opracowywaniem inwentaryzacji przyrodniczej terenu inwestycji oraz warunków atmosferycznych panujących podczas tych badań i obserwacji – w tym wskazanie czy jedyną wizją w terenie była wizja wskazana w inwentaryzacji przyrodniczej terenu inwestycji (str. 10).

Odpowiadając na przedmiotowe wezwanie, Wnioskodawca w dniu 22 września 2023 r. przedstawił stosowne wyjaśnienia oraz uzupełnienie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W przedmiotowych dokumentach m.in. wskazano:

- 1) w załączniku nr 1 stanowiącym uzupełnienie informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedstawiono wraz z analizą warianty

przedsięwzięcia jak i m.in. opisano jego wpływ na pobliską miejscowość i ruch turystyczny;

- 2) w części poświęconej analizie oddziaływania na krajobraz (załącznik nr 2):
 - a) przedstawiono charakterystykę krajobrazu wraz z oceną wrażliwości,
 - b) w analizie widoczności (str. 14 -15) m.in. podniesiono, iż: *„Od zachodu planowana inwestycja jest dość dobrze widoczna ze względu na ukształtowanie terenu – położenie naprzeciw wysokich stoków. Zasięg od zachodu ogranicza linia lasu, widoczność jest najwyższa na polach uprawnych od zajmujących podnóża. (...) zasięg widoczności nie pokrywa w całości żadnego buforu, choć w buforze 150 m. farma jest bardzo dobrze widoczna zwłaszcza ze szlaku rowerowego, który przebiega przez bufor 1000 m. Zasięg widoczności obejmuje kilka punktów widokowych, tarasów, wież. Nie obejmuje ważnych ciągów komunikacyjnych.”.*

W dalszym toku postępowania organ administracji kilkakrotnie zawiadamiał strony postępowania o przyczynach niezakończenia sprawy w terminie jednocześnie wyznaczając nowe terminy jego zakończenia. W tym okresie m.in. były podejmowane czynności związane z poszukiwaniem i wyłonieniem biegłego, którego zadaniem byłoby dokonanie weryfikacji prawidłowości danych przedstawionych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia objętego niniejszym postępowaniem.

W konsekwencji ww. czynności w dniu 02 września 2024 r. organ administracji wydał postanowienie o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego dr inż. arch. kraj. Katarzyny Mirosławy Pałubskiej. Jednocześnie postanowiono, iż dowód z opinii biegłego zostanie sporządzony w formie pisemnej, na okoliczność dokonania weryfikacji prawidłowości danych przedstawionych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. *„Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszewice”* i w szczególności będzie odnosił się do sfery oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy i ekspozycję widokową. Zakreślono również 30 dniowy termin na sporządzenie i przedłożenie organowi administracji publicznej przedmiotowej opinii.

Podniesienia przy tym wymaga, iż tut. organ prowadzący postępowanie stwierdził, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy administracyjnej i wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga wiadomości specjalnych, bez których brak jest możliwości weryfikacji prawidłowości danych przedstawionych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a dotyczących analizy uciążliwości związanych realizacją i eksploatacją planowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z brzmieniem art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w toku postępowania organy administracji

publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. W myśl art. 77 § 1 K.p.a., organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Biorąc pod uwagę cele stawiane postępowaniu w sprawie wydania decyzji środowiskowej, uwzględnione powinny zostać w czasie jego trwania kwestie dotyczące m.in: określenia zasobu i ochrony krajobrazu kulturowego, analiz stanu zachowania krajobrazu kulturowego w otoczeniu działek wskazywanych do budowy farmy fotowoltaicznej - sposobów zagospodarowania, pokrycia i rzeźby terenu, jednostek osadniczych, ekspozycji obiektów i obszarów, powiązań widokowych, jak i identyfikacja możliwych zagrożeń wraz z syntetyczną oceną oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy w obszarze oddziaływania ekspozycji.

Mając na uwadze charakter i specyfikę prowadzonego postępowania, organ nie był w stanie wyjaśnić powstałych wątpliwości co do prawidłowości sporządzonego Raportu oddziaływania planowanej inwestycji w ww. zakresie oraz jej wpływu na środowisko naturalne na podstawie wiedzy, którą sam posiada. W konsekwencji wystąpiła konieczność uzyskania wiadomości specjalnych, co czyniło niezbędnym powołanie biegłego w celu wydania w tej kwestii opinii. Należy przy tym mieć na względzie, iż prawodawca w art. 84 § 1 K.p.a. uzależnił dopuszczalność powołania biegłego od tego, gdy w sprawie wymagane są wiadomości specjalne. Treść ww. przepisu, należy zatem rozumieć w ten sposób, że dowód z opinii biegłego można zastosować, jeżeli istnieje potrzeba pozyskania wiadomości wybiegających poza zwykłą rutynową działalność organu (zob. wyrok NSA z dnia 12 grudnia 2008r., II GSK 361/80).

Należy przy tym zważyć, iż Raport oddziaływania na środowisko jest jednym z dowodów w niniejszej sprawie, a tym samym przepis art. 84 § 1 K.p.a. ma o tyle zastosowanie, że organ może zwrócić się do biegłego o wydanie opinii w sprawie raportu. Autora ww. raportu nie można traktować jako biegłego w rozumieniu powyższego przepisu, nawet jeśli posiada takie uprawnienia. Nadto niewątpliwie uzgodnienia dokonywane przez właściwy organ odbywać się mogą tylko i wyłącznie w granicach kompetencji tego organu, a przedmiotem uzgodnienia w niniejszej sprawie nie jest raport oddziaływania na środowisko, lecz warunki realizacji przedsięwzięcia. Przedłożony przez inwestora raport oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko już w trakcie postępowania administracyjnego wchodzi w skład materiału dowodowego sprawy, jest dowodem z dokumentu i jak każdy inny dowód składany przez stronę czy zgromadzony przez organ podlega regułom postępowania dowodowego, w tym i swobodnej ocenie dowodów zgodnie z art. 80 K.p.a. Jeżeli organ poweźmie wobec niego jakiekolwiek wątpliwości, to po pierwsze

ma prawo wezwać stronę do jego uzupełnienia (co też w niniejszej sprawie uczynił), po wtóre może sięgnąć do innych środków dowodowych, w tym powołać biegłego, do którego będą mieć zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Biorąc pod uwagę powyższe, tut. organ postanowił przeprowadzić z urzędu dowód z opinii biegłego z zakresu architektury krajobrazu.

Po uzyskaniu opinii dotyczącej *oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy i ekspozycję widokową dla budowy farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszewice*, realizując obowiązek wynikający z art. 10 K.p.a., została ona przesłana Wnioskodawcy celem zapoznania i ewentualnego pisemnego ustosunkowania się do jej treści.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia. Tym samym po zakończeniu postępowania dowodowego i ustaleniu wszelkich istotnych okoliczności faktycznych sprawy tut. organ administracji rozstrzygnął w sprawie.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, a uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest m.in. wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W świetle art. 75 ust. 1 pkt 4 powoływanej ustawy, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wójt, burmistrz, prezydent miasta - w przypadku pozostałych przedsięwzięć. W świetle art. 80 ust. 1 i ust. 2 ustawy, jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony.

W myśl art. 85 ust. 1 i ust. 2 ustawy, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, powinno zawierać:

- 1) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;
- 2) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione;
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- 3) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Tutejszy organ administracji publicznej miał na względzie, iż przedsięwzięcie będzie obejmowało swoim zakresem obszar 59 hektarów położonych na terenach rolniczych, a ściślej mówiąc obszarach uprawnych. Należy pamiętać, iż instalacje formy fotowoltaicznej będzie cechować się wysokością do 5 m i będzie bez wątpienia stanowiła rozległy element obcy w krajobrazie gminy, mający znaczenie nie tylko dla pobliskiej miejscowości, ale i walorów lokalnych jednostki terytorialnej. Nie może przy tym ująć uwadze, iż gmina na której obszarze planowana jest inwestycja ma charakter rolniczo – turystyczny, a tym samym wokół tych sfer jednostka samorządu terytorialnego organizuje istotną część swojej działalności m.in. wspierając i stwarzając warunki do dalszego rozwoju rolnictwa i turystyki.

W oparciu o ustalenia poczynione w opinii *dotyczącej oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy i ekspozycję widokową dla budowy farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszcz oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice*, tutejszy organ administracji budował podstawy do nieuwzględnienia ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z przedstawionymi przez Wnioskodawcę informacjami uzupełniającymi.

Podniesienia wymaga, iż główne aspekty brane pod uwagę w identyfikacji zasobu krajobrazowego to: struktura - aspekt przestrzenny, funkcjonowanie – aspekt interakcji i zachodzących procesów (komponentów: woda, gleba, powietrze, oraz elementy krajobrazu: drogi, lasy, pola uprawne), zmienność – aspekt czasowych

zmian struktury przestrzennej w wyniku trwających procesów (powodujących, że każda identyfikacja pokazuje tylko ówczesny stan zasobu, a nie jego studium końcowe). Identyfikacja polega zwykle na kompleksowych badaniach terenowych, archiwalnych, planistycznych, a coraz częściej, również partycypacyjnych (socjologicznych)¹.

Nadto zasięg przestrzenny prowadzenia analizy wpływu przedsięwzięć na krajobraz jest tożsamy ze strefą potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego. Dla warunków Polski zasięgi strefy wyznaczono uniwersalnie i przedstawiają się następująco (odległości od skrajnych elektrowni farmy): dla terenów równinnych – 4 km, dla terenów falistych i pagórkowatych – 5 km, dla terenów wzgórz – 8 km, dla terenów gór – 10 km, z możliwościami zwiększenia zasięgu w zależności od występujących specyficznych uwarunkowań. Na uwagę zasługuje, iż kluczowymi przesłankami wskazującymi na możliwość zwiększenia zasięgu strefy są:

- 1) obecność ważnych elementów historyczno-kulturowych, o znaczeniu co najmniej regionalnym;
- 2) występowanie obszarów ochrony przyrody;
- 3) występowanie elektrowni wiatrowych istniejących i planowanych oraz elementów towarzyszących w strefie przygranicznej regionów fizyczno-geograficznych o dużej kontrastowości rzeźby terenu, np. w kotlinach górskich, podgórzach, przedgórzach i pogórzach, dobrze wyrażonych strefach krawędziowych wyżyn na granicy z nizinami, pradolin, itp.).

W zakresie zasięgu widoku, zgodnie z przedmiotem opinii, występują wszystkie 3 przesłanki powyżej, które wskazują na potrzebę zwiększenia zasięgu strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego.

Z analiz strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego wyznaczonego przez inwestora w odległości 5 km (mapa wartości krajobrazowych, załącznik do uzupełnienia informacji OOŚ 2023), wynika, że w strefie tej występuje kilka „ważnych elementów historyczno-kulturowych, o znaczeniu co najmniej regionalnym”, tj. zabytki wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków, zidentyfikowane przez konserwatora zabytków jako ważne dla Regionu Dolnego Śląska: Założenie pałacowo-parkowe w Rudnicy, założenie pałacowo-parkowe w Grodziszczu, założenie pałacowo-parkowe w Ostroszowicach, oraz założenie zamkowo-parkowe w Owieźnie, oraz założenie pałacowo-parkowe w Przedborowej. Do wojewódzkiego rejestru zabytków należą także zabytki sakralne nie wskazane na mapie: Kościół św. Maksymiliana Kolbe w Grodziszczu, Kościół parafialny Św. Michała Archaniola w Rudnicy, Kościół fil. p.w. Marii Magdaleny w Różanej, Kościół parafialny Św. Jadwigi w Ostroszowicach, które ponadto w większości posiadają wieże murowane

¹ Zob. str. 8 opinii.

będące cenną dominantą architektoniczną w ocenie jakości widoku, ale także częstokroć punktem widokowym na okoliczne tereny. Kolejną kluczową przesłanką wskazującą na możliwość zwiększenia zasięgu strefy, zgodnie z zaleceniami GDOŚ jest występowanie w strefie obszarów ochrony przyrody, oraz występowanie planowanych inwestycji w strefie przygranicznej regionów fizyczno-geograficznych o dużej kontrastowości rzeźby terenu, np. w kotlinach górskich, podgórzach, przedgórzach i pogórzach, dobrze wyrażonych strefach krawędziowych wyżyn na granicy z nizinami, pradolin, itp.. Z informacji przekazanych od inwestora oraz analiz własnych przeprowadzonych przez biegłego wynika, że planowana inwestycja w promieniu 5 km znajduje się w zasięgu potencjalnego wpływu na Park Krajobrazowy Gór Sowich i OCHK Góry Bardzkie i Sowie. Wskazując jednak na górski charakter krajobrazu w strefie potencjalnego oddziaływania na widok, należy przeanalizować także wpływ na Rezerwaty Bukowa Kalenica, Cisowa Góra (w promieniu 10 km). Niepokojący w ocenie biegłego, którego zdanie podziela tut. organ administracji jest brak uwzględnienia w raporcie OOS informacji o bliskim sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 - Ostoi Nietoperzy Gór Sowich w odległości około 2,5 km od planowanej inwestycji².

W zakresie związanym z analizą rzeźby terenu podniesienia wymaga, iż średnia wysokość między najniższym terenem analizy we wsi Rudnica 340 m n.p.m. a wzniesieniem Suchoń 447 m n.p.m. wynosi ponad 100 m, a więc zgodnie z przyjętym podziałem GDOŚ zawiera się raczej w przedziale terenów wzgórz, z zasięgiem analizy widoku do 8 km, a nie terenów pagórkowatych (zasięg widoku 5 km). Dodatkowo działki objęte zakresem inwestycji są położone w odległości około 2,5-3 km od krawędzi przedgórza masywów górskich chronionych prawnie, których przewyższenia sięgają powyżej 350 m (w stosunku do góry Czeszki, 742 m n.p.m.), z której roztacza się daleka panorama na okoliczne wzgórza, sięgająca powyżej 10 km³.

Poddając analizie dostarczony materiał raportu OOS i informacji dodatkowych wraz z mapami zasięgu potencjalnego oddziaływania inwestycji w promieniu do 5 km należy zważyć co następuje:

- 1) raport OOS w rozdziale 4.1.1 wskazuje niewielkie przewyższenia terenu, określając je jako lekko falowany – natomiast teren wyżynny i pagórkowaty posiada przewyższenia powyżej 60 m, w analizie strefy potencjalnego oddziaływania przewyższenia kilkusetmetrowe pozwalające na daleką ekspozycję bierną i czynną na odległość powyżej 10 km;
- 2) raport OOS w rozdziale 4.1.2 nie wskazuje licznych cieków wodnych i rowów melioracyjnych występujących zwłaszcza na działce 44/2 w Grodziszczu. Częściowe zasypywanie rowów ma swoje przełożenie w podmywaniu dróg

² Zob, opinia str. 25 – 26.

³ Zob. opinia str. 28.

- gruntowych i lokalne podmokłości w mikronieckach terenowych. Powierzchnia paneli fotowoltaicznych utrudni retencjonowanie wody w glebie i potencjalnie przyspieszy erozję wodną;
- 3) raport OOS w rozdziale 4.1.3 – należy zauważyć, że autor określając warunki siedliskowe powinien przeanalizować ekosystem wytworzony na terenie działek, który ma charakter półnaturalny, rolniczy. Warunki monokultury rolniczej wzmacniają zadrzewienia śródpolne o bogatej strukturze pionowej i zróżnicowaniu gatunkowym, w oparciu o gatunki rodzime cenne dla dzikiej zwierzyny, ptactwa i owadów – a więc siedlisko jest atrakcyjne do bytowania zwierząt, ale przede wszystkim ważne w migracji dzikich zwierząt pomiędzy terenami remiz śródpolnych i leśnymi występującymi w otoczeniu działek. Zadrzewienia śródpolne są bardzo ważnym elementem przeciwdziałania erozji wiatrowej i wodnej na polach uprawnych, oraz ważnymi mikrokorytarzami migracji zwierząt;
 - 4) raport OOS w rozdziale 4.2.1 nie wskazuje na bliskie sąsiedztwo obszaru Natura 2000 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich w odległości 2,5 km od działek przeznaczonych na inwestycję, oraz zawyża odległości od najbliższych obszarów ochrony przyrodniczej OCHK i parku krajobrazowego (2,5-3 km), które zgodnie z ustawą o ochronie przyrody mają na celu przede wszystkim ochronę walorów krajobrazowych, w tym widoku. Liczne trasy turystyczne i punkty widokowe zlokalizowane w paśmie górskim i krawędziach widokowych stanowią obszar ekspozycji czynnej dalekiej na potencjalną inwestycję, która będzie elementem obcym kulturowo w miarę jednorodnym krajobrazie kulturowym Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskiego. Należy zwrócić uwagę, że zalecenia GDOŚ wskazują możliwości rozszerzenia zasięgu strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego inwestycji w sąsiedztwie ważnych obszarów ochrony przyrodniczej i zaobserwowanych wyraźnych krawędzi geograficznych o dużej kontrastowości rzeźby terenu, np. w kotlinach górskich, przedgórzach, dobrze wyrażonych strefach krawędziowych wyżyn;
 - 5) raport OOS w rozdziale 4.2.3 wskazuje na obecność dzikich ssaków i ptactwa. Autor opracowania wskazuje potencjalne zagrożenie dla migracji i zdrowia zwierząt wynikającą z ażurowych ogrodzeń planowanych wokół inwestycji (zwłaszcza poważne ograniczenie wprowadzi wyгородzenie prawie 60 ha w Grodziszczu), ale także wnosi obawy co do pozostawiania licznych zadrzewień śródpolnych na działce 26 w Rudnicy, które znacząco w ujęciu kilku pasmowym zacieniają działkę. Autor raportu kilkakrotnie wskazywał możliwe cięcia pielęgnacyjne drzewostanu przy realizacji inwestycji;
 - 6) raport OOS w rozdziale 4.3.1 w zakresie zabytków nie wskazał wszystkich zabytków wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków i gminnej ewidencji

- zabytków występujących w bliskim otoczeniu, oraz ich znaczenia dla określenia tożsamości regionu i cech charakterystycznych krajobrazu kulturowego;
- 7) raport OOS w rozdziale 4.3.2. omawia walory krajobrazowe gminy ale nie diagnozuje strefy bliskiego i dalekiego potencjalnego wpływu inwestycji na otaczający krajobraz w skali mikro i makrownętrza, oraz znaczenia tych obiektów w ekspozycji bliskiej i dalekiej, często będących dominantami w skali mikro i znakami szczególnymi krajobrazu w dalekiej panoramie widoczności.
 - 8) raport OOS w rozdziale 4.3.3 dotyczącym ochrony i kształtowania krajobrazu nie wskazuje zaleceń, ale jedynie brak MPZP i form ochrony przyrodniczej na obszarze działek przeznaczonych pod inwestycje;
 - 9) raport OOS w rozdziale 4.3.4 – walory krajobrazowe wskazuje właściwie tylko kontekst czarnego szlaku turystycznego jako ciągu widokowego oddalony o 300 m od planowanej inwestycji;
 - 10) raport OOS w rozdziale 4.3.5 – nie można się zgodzić z autorem raportu, że powierzchnia prawie 60 ha farmy będzie obiektem „który nie dominuje w krajobrazie”, ze względu na wysokość paneli do 5 m. Farma będzie ewidentną dominantą krajobrazową o negatywnym charakterze dla krajobrazu kulturowego o charakterze rolniczo-osadniczo-leśnym w skali lokalnej, mezownętrza i makrownętrza. Nie można również zgodzić się z autorem, że panele fotowoltaiczne „wtopią się w otoczenie” ze względu na swoją kolorystykę. Jednocześnie autor zaznacza w rozdziale prawdopodobieństwo usuwania wysokich drzew typu klon w celu minimalizowania zacienienia (choć we wcześniejszych rozdziałach wskazywano brak konieczności usuwania wysokich drzew wewnątrz i wokół działek inwestycyjnych – zwłaszcza działka nr 26 w Rudnicy), oraz brak zniszczeń w fizjograficznych elementach terenu (to także zieleń wysoka czy nawierzchnie gruntowe dróg, które będą musiały zostać utwardzone pod ciężki transport i obsługę). Nie można też podzielić stanowiska, że farma o powierzchni prawie 60ha nie wyróżnia się kubaturą – powierzchnia łączna „kubatury” całej instalacji będzie porównywalna do dużych założeń rezydencjonalnych z parkiem i folwarkiem. Należy także zauważyć, że „subiektywizm oceny percepcji krajobrazu” jest przedmiotem badawczym od kilkudziesięciu lat, a na potrzeby oceny wpływu inwestycji na krajobraz, lub analiz krajobrazowych do dokumentów planistycznych (np. audyt krajobrazowy) wprowadzono wiele ustandaryzowanych metod o charakterze obiektywizującym wyniki. Nie można się podzielić poglądu autora, że wpływ obcego elementu wielkogabarytowego o powierzchni kilku hal magazynowych lub centrum handlowego na krajobraz o utrwalonych wysokich walorach kulturowych, historycznych, przyrodniczych i widokowych, rozpoznawalny jako

potencjał turystyczny regionu, ma charakter osobistych i subiektywnych przekonań badaczy zajmujących się wartościami tego regionu.

- 11) raport OOS w rozdziale 4.3.6 – autor przyznaje jednak, że farma będzie stanowiła dominantę krajobrazową mikrownętrza krajobrazowego w promieniu „bliskiego kontaktu” 200 m (patrz uwaga w pkt. j.), wskazując, że powyżej 200 m farma stanie się tylko „elementem tła krajobrazowego”, który nie góruje nad odległą panoramą. Biegły zwraca uwagę na to, iż jest to stwierdzenie o tyle zaskakujące, że sama działka 44/2 w Grodziszczu ma wymiary ok. 600 x 800 m, a działka w Rudnicy 800 x 200 m, a same działki są zlokalizowane na spadku o przewyższeniu uśrednionym ok. 60 m w kierunku doliny rzeki Jaskowej i krawędzi masywów górskich o przewyższeniu powyżej 300 m. Nieprawdziwe jest także stwierdzenie, że farma fotowoltaiczna „zostanie zlokalizowana poza panoramami cennych punktów i ciągów widokowych”. W ekspozycji bliskiej będzie widoczna z wieży widokowej, wieży kościoła i szkoły podstawowej w Grodziszczu, z wieży kościelnej w Rudnicy, a także przy odrestaurowaniu z wieży pałacu w Rudnicy, a w ekspozycji biernej dalekiej z punktów widokowych zlokalizowanych na obszarze masywów górskich ukierunkowanych w stronę doliny rzeki Jaskowej w promieniu do ok. 10 km.

W zakresie reasumpcji rozdziału 4.3.6. Raportu OOS nie można podzielić tezy „nieznacznego oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz” bowiem:

- 1) przedsięwzięcie naruszy cele ochrony dalekich panoram widokowych z OCHK i parku krajobrazowego z licznych punktów widokowych na terenach górskich chronionych przyrodniczo – a brak ochrony ekspozycji dalekiej w dedykowanych do tego celu dokumentach planistycznych wymaga raczej uzupełnienia braków – gmina jest w trakcie uzgadniania audytu krajobrazowego i wykonywania planu ogólnego, gdzie można wskazać tereny do obowiązkowego wykonania MPZP, ze względu na priorytety ochrony krajobrazów;
- 2) walorem krajobrazowym obszaru inwestycji wraz ze wskazaną strefą potencjalnego oddziaływania jest krajobraz o cechach rolniczych, leśnych, osadniczych i kulturowych - o wysokim potencjale widokowym, zwłaszcza w ekspozycji dalekiej. Pokrycie znacznego obszaru analizowanego terenu obcą formą zagospodarowania, wskazania o możliwości usuwania drzew wysokich, oraz konieczności ogrodzenia, utrudniającego funkcjonowanie i migrację dzikich zwierząt, ma charakter zarówno obniżający jakość funkcjonowania krajobrazu, ale także utrwaloną historycznie kompozycję opartą na ważnych znacznikach przestrzeni kulturowych jak i jego odbiór wizualny mikro- i makrownętrza krajobrazowego;

- 3) zadrzewienia wokół planowanej inwestycji występują przede wszystkim dla działki 26 w Rudnicy. Niewielkie skupiska zadrzewień śródpolnych na działce 44/2, 35, 37 nie mają wpływu a czytelność widoków bliskich i dalekich panoram, dla których planowana inwestycja znajdzie się na 1-2 planie (ok. 3-4 km) w perspektywie widoku powyżej 10 km;
- 4) przedsięwzięcie nie będzie ubytkiem, ale agresywną, niespójną z otaczającym krajobrazem rolniczym dominantą krajobrazową i wyróżniającym się negatywnie z mozaiki pokrycia terenu elementem panoramy regionu;
- 5) przedsięwzięcie będzie wiązało się z naruszeniem ochrony zabytków i walorów kulturowych w analizowanej strefie potencjalnego wpływu – brak ochrony prawnej lub brak dokumentów planistycznych w wyznaczonych strefami ochrony krajobrazu kulturowego i ekspozycji, nie oznacza, że krajobraz kulturowy w sposób obiektywny traci swoje zdiagnozowane podczas analiz wartości zabytkowe i krajobrazowe (żadna z definicji ustawowych nie zakłada konieczności rygoru prawnego, a metodyka oparta jest na diagnozowaniu wartości zasobu – co zostało udokumentowane w powyższej opinii)⁴.

Dodatkowego wskazania wymaga, iż zagrożeniami dla wartości krajobrazu kulturowego są wszelkie przekształcenia, zmieniające jego wygląd przez likwidowanie lub zniekształcenie cech stanowiących o wartościach krajobrazu kulturowego, w tym stosowanie agresywnych rozwiązań funkcjonalnych, komunikacyjnych oraz przestrzennych. Za niewłaściwe pod względem krajobrazowym należy uznać lokalizacje farm fotowoltaicznych na przedpolu panoram, w osiach widokowych i ciągach widokowych na wartościowe obiekty przyrodnicze, zabytki ważne regionalnie i wartościowe zespoły zabudowy, inne obiekty historyczne oraz szczególnie tereny zaprojektowanej zieleni (np. założenia parkowe), w tym zwłaszcza dominanty krajobrazowe. Spełnienie wymienionych wymogów umożliwia zdecydowane ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na krajobraz i zakwalifikowanie tego wpływu jako akceptowalnego.

W zakresie ochrony obszarów przyrodniczych uznać należy, iż tereny objęte zakresem inwestycji leżą w typie krajobrazów leśnych o bardzo wysokich walorach przyrodniczych i kontrastowości rzeźby terenu, która jest podstawą do zwiększania zasięgu wizualnego oddziaływania nawet powyżej 10 km. Należy zauważyć, że działki sąsiadują w bliskiej odległości 2,5 km od obszarów Natura 2000 i OCHK Gór Bardzkich i Sowich, oraz Parku Krajobrazowego Gór Sowich w odległości 3,3 km, w związku z tym z licznych tras turystycznych tych obszarów, szczytów i oznaczonych punktów widokowych roztacza się daleki widok panoramiczny także

⁴ Zob. opinia str. 39-42.

na działki planowanej inwestycji o dużej powierzchni prawie 60 ha. W zaleceniach GDOŚ wskazano w OCENIE JAKOŚCI WIZUALNEJ, że tereny z wysokimi pagórkami, wzgórzami i górzyste o głębokości panoram powyżej 6 km posiadają „WYSOKĄ wartość wizualną form ukształtowania terenu”.

W odniesieniu do możliwej degradacji lub dewastacji cech charakterystycznych krajobrazu zważyć m.in. należy, iż:

- 1) w zakresie układu cieków wodnych zauważono niwelacje rowów i wypływanie wód na drogi i pola powodując erozję wodną, która zostanie pogłębiona dużą powierzchnią spływu z ułożonych obok siebie pasmowo paneli fotowoltaicznych i możliwymi podtopieniami w dolinie rzeki Jadkowej, biegnącej równolegle w sąsiedztwie układów osadniczych wsi;
- 2) w zakresie zachowania zadrzewień śródpolnych zauważono, że znaczący cień tworzący się dzięki bogatej strukturze pionowej i poziomej roślinności rodzimej może powodować głębokie zacienienie paneli w okresie niskiego słońca (zwłaszcza wiosną i jesienią) i doprowadzić do silnych cięć koron tych drzew lub zabiegów usuwania zieleni śródpolnej zwłaszcza na działce 26 w Obrębie Rudnicy. Jednocześnie wprowadzenie ogrodzeń ażurowych wokół inwestycji doprowadzi do utrudnionej migracji dzikiej zwierzyny występującej na terenie działek i korzystania z ostoi ekologicznych – zadrzewień, zlokalizowanych w granicach działek;
- 3) w strefie analizowanego zasięgu potencjalnego oddziaływania wizualnego zaobserwowano obecność ważnych elementów historyczno-kulturowych, o znaczeniu co najmniej regionalnym, o czym świadczy wpisanie założeń rezydencjonalnych i sakralnych wsi Grodziszcz, Rudnica, Różana, Ostroszewice i Owiesno do Rejestru Zabytków Województwa Dolnośląskiego w strefie bliskiego otoczenia 1-2 km. Kreowanie wizerunku gminy atrakcyjnej kulturowo jest zaś jednym z ważnych celów dokumentów strategicznych gminy. W opracowaniach studialnych dotyczących ochrony ekspozycji biernej i czynnej zaleca się wyznaczanie minimalnej strefy w promieniu 1-2 km, w której powinien obowiązywać zakaz lokalizowania dużych kubatur (wysokościowych i powierzchniowych), które mogłaby „konkurować” formą, wysokością lub kolorytem z cennymi elementami kulturowo-historycznymi;
- 4) w zakresie pokrycia teren krajobrazu kulturowego o genezie osadnictwa średniowiecznego – wsie łańcuchowe, jest harmonijny, posiada liczne cechy regionalne charakterystycznych budowli (elementy tożsamości kulturowej) oraz typowej zabudowy mieszkaniowej z XIX wieku wymienione w gminnej ewidencji zabytków. Krajobraz terenu inwestycji jest charakterystycznym typem krajobrazu przyrodniczo - kulturowego o charakterze rolniczym, o charakterze średnich

i małych działek ornych ułożonych mozaikowo przeplatanych pasmami zieleni wysokiej, remizami na wzniesieniach i obniżeniach niecki – mikrownętrza krajobrazowego o wyraźnym pagórkowatym spadku w kierunku masywów górskich Gór Bardzkich i Sowich. Autor raportu mylnie wskazywał poprawę malowniczości terenu przy wprowadzeniu obcego kulturowo i przyrodniczo pokrycia i dużej skali inwestycji. W OCENIE JAKOŚCI WIZUALNEJ zalecanej przez GDOŚ wskazano, że pokrycie terenu bez istotnych form degradacji z kilkunastoma naturalnymi formami pokrycia i obecnością projakościowych cech krajobrazu (obecność regionalnych form ochrony zabytków Rejestr Zabytków i reprezentatywnego dziedzictwa rezydencjonalnego) o istotnym znaczeniu dla wartości kulturowo-historycznych wskazuje na „ŚREDNIĄ wartość wizualną form pokrycia terenu” - wysoka wartość wizualna form ukształtowania i średnia wartość pokrycia wskazuje na OGÓLNIĘ WYSOKĄ WARTOŚĆ WIZUALNĄ PANORAM, zgodnie z zaleceniami GDOŚ⁵.

Odnosząc się do uzgodnień i opinii organów, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wskazać należy na fakt, iż przedmiotowe stanowiska nie odnosiły się *sensu stricto* do sfery oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy i ekspozycję widokową. W tym też zakresie nie mogły one zostać uwzględnione, a ich wadliwość odnosić się może jedynie do aspektu pominięcia tejże materii w procesie opiniowania i uzgadniania.

W niniejszej sprawie miano również na względzie, iż zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130) przez krajobraz należy rozumieć postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka (art. 2 pkt 16e). Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1292) statuuje pojęciem krajobrazu kulturowego jako postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1478) w art. 5 ust. 23 określono, że walory krajobrazowe to wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność

⁵ Zob. opinia str. 46-47.

człowieka. Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej z 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98) krajobraz znaczy obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich (art. 1 lit a).

W związku z powyższym, po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając zakres opinii biegłego, należało odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 80 MW i powierzchni zabudowy do 58,4343 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewidencyjnych nr: 35, 37, 44/2 w obrębie Grodziszczce oraz 26 w obrębie Rudnica w gminie Stoszowice”.

W ocenie tutejszego organu, pomimo faktu, iż raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wskazuje, że przyjęty wariant do realizacji przedsięwzięcia, w tym funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej nie będzie naruszać stanu środowiska oraz pozytywnych uzgodnień organów na realizację tej inwestycji, nie ulega wątpliwości, że zastrzeżenia i niezgodności ujawnione w zakresie oddziaływania inwestycji na krajobraz kulturowy i ekspozycję widokową, stanowią przeciwwskazania dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Tym samym należało orzec jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu, al. Wyzwolenia nr 24, 58 – 300 Wałbrzych, w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania decyzji, za pośrednictwem Wójta Gminy Stoszowice, Stoszowice nr 97, 57 – 213 Stoszowice.

Jednocześnie zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Pełnomocnik Wnioskodawcy.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śl.
3. Dyrektor Zarządu Zlewni w Nysie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

z up. **WOJTA GMINY**

Małgorzata Chmiel
Kierownik Referatu Rozwoju